

DE KLACHTENCOMMISSIE BIJ DE VAN DER HOEVEN KLINIEK, LOCATIE DE VOORDE TE AMERSFOORT

Beslissing van de klachtencommissie bij de Van der Hoeven Kliniek, inzake het klaagschrift van:

*, verder te noemen klager.

Het klaagschrift, gedateerd 3 oktober 2024, is gericht tegen de beslissing van 9 september 2024 tot onderzoek naar verboden of gevaarlijke voorwerpen (veiligheidsonderzoek artikel 8:14 Wvvgz).

De kliniek heeft schriftelijk gereageerd op 15 oktober 2024. Klager heeft van deze reactie kennis kunnen nemen.

Klager heeft een verzoek gedaan om de klacht schriftelijk af te handelen en hem de mogelijkheid te geven voor een tweede schriftelijke ronde. De voorzitter van de klachtencommissie heeft dit verzoek, gelet op het bijzondere karakter van deze klacht, in dit specifieke geval toegewezen.

Klager heeft op 22 oktober 2024 schriftelijk gereageerd op de reactie van de kliniek van 15 oktober 2024. De kliniek heeft vervolgens op 7 november 2024 daar weer een schriftelijke reactie op gegeven.

In het kader van de behandeling van deze klacht heeft de klachtencommissie kennisgenomen van de volgende informatie:

- Klaagschrift van 3 oktober 2024, door de klachtencommissie ontvangen op 3 oktober 2024;
- Reactie kliniek op het klaagschrift van 15 oktober 2024, met als bijlage de beslissing van 9 september 2024 op grond van artikel 8:14 Wvvgz;
- De schriftelijke reactie van klager van 22 oktober 2024;
- De schriftelijke reactie van de kliniek van 7 november 2024.

Het standpunt van klager

Klager klaagt over de beslissing van 9 september 2024 tot onderzoek naar verboden of gevaarlijke voorwerpen. Dit middel wordt ingezet om naar zijn pakketten te bekijken, of deze betaald zijn en/of er toestemming van zijn bewindvoerder is. Als de pakketten onbetaald zijn, worden ze weer teruggestuurd. De inzet van onderzoek naar verboden of gevaarlijke voorwerpen om zijn postpakketten terug te sturen is onrechtmatig.

Het gaat niet om verboden of gevaarlijke voorwerpen en het is klager onduidelijk wat het ernstig nadeel zou moeten zijn. Het feit dat de pakketten niet betaald zijn is geen ernstig nadeel in de zin van de Wvvgz. Bovendien is dat geen zaak van zijn behandelaar maar van zijn bewindvoerder.

Daarnaast is onduidelijk wat de noodsituatie is die met deze beslissing voorkomen wordt.

Ook is klager het niet eens met het feit dat zijn bestellingen in strijd met de huisregels zouden zijn. De grote orders – 60 kg chocola en 30 kg noten – maakt zijn kamer niet oncontroleerbaar. Daarnaast is het

onderzoek naar verboden of gevaarlijke voorwerpen niet bedoeld om klagers kamer controleerbaar te houden.

Tot slot biedt artikel 8:14 Wvoggz niet de mogelijkheid om de poststukken terug te sturen zonder klagers toestemming. Klager is dan ook van mening dat de beslissing tot onderzoek en het terugsturen van de pakketten onrechtmatig is geweest. Hij verzoekt een schadevergoeding.

Het standpunt van de kliniek

Op grond van artikel 8:14 Wvoggz kan een zorgverantwoordelijk een beslissing nemen tot onderzoek van poststukken gericht aan betrokkene. Dit kan als er als er gegronde vermoedens zijn dat binnen de accommodatie voorwerpen aanwezig zijn, die betrokkene niet in zijn bezit mag hebben of die een aanzienlijk risico op ernstig nadeel kunnen veroorzaken. Onder het begrip ernstig nadeel valt ingevolge de Wvoggz ook materiële of financiële schade (art. 1:1 lid 2 sub a Wvoggz).

De pakketten die op 9 september 2024 zijn binnengekomen, bleken na navraag bij de bewindvoerder zonder zijn toestemming te zijn besteld. Deze pakketten zijn dan ook geretourneerd.

De kliniek is van mening dat er op goede gronden een beslissing op grond van artikel 8:14 Wvoggz is genomen. Er waren immers gegronde vermoedens dat de pakketten niet in het bezit mochten zijn van klager omdat deze vermoedelijk zonder toestemming van de bewindvoerder dan wel zonder betaling zijn toegeëigend, dan wel in strijd zijn met de huisregels vanwege de toegankelijkheid en controleerbaarheid en (brand)veiligheid van de kamer en ter voorkoming van ernstig financieel nadeel voor klager zelf en anderen. Bij een eerdere grote bestelling door klager en bezorging in de kliniek op 4 september 2024 bleek klager bovendien ongevraagd gebruik te hebben gemaakt van de zakelijke inschrijving van de kliniek bij de Kamer van Koophandel. De kliniek verzoekt de klacht ongegrond te verklaren en het verzoek om schadevergoeding af te wijzen.

Reactie klager op standpunt kliniek (tweede schriftelijke ronde)

Het veiligheidsonderzoek van artikel 8:14 lid 1 sub c Wvoggz heeft de intentie het ontnemen van gevaarlijke voorwerpen. Op basis van dit wetsartikel mogen poststukken afkomstig van of bestemd voor klager in aanwezigheid van klager worden onderzocht op gevaarlijke of verboden voorwerpen, ter voorkoming van een noodsituatie, en mogen de voorwerpen in beslag genomen worden. Dit mag alleen in aanwezigheid van klager.

Artikel 8:14 Wvoggz is in dit geval ingezet voor een situatie waarvoor het wetsartikel niet bedoeld is. Het wetsartikel biedt geen grond om de poststukken van klager te doorzoeken en terug te sturen. De instelling heeft niet de taak van de bewindvoering van klager. Ook is er totaal geen sprake van een noodsituatie in de zin van artikel 8:14 Wvoggz. Verzocht wordt de klacht gegrond te verklaren. Tevens behoudt klager zich het recht voor om een schadevergoeding te eisen.

Reactie kliniek op het standpunt van klager (tweede schriftelijke ronde)

De kliniek heeft een andere visie voor het gebruik van artikel 8:14 Wvoggz. Voorts bestaat er geen verplichting om betrokken patiënt aanwezig te laten zijn bij het onderzoek.

De beoordeling

Op grond van artikel 10:3 Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) kan een schriftelijk gemotiveerde klacht ingediend worden bij de klachtencommissie over een daar genoemde beslissing of niet nakoming van een verplichting. Artikel 8:14 Wvvggz valt onder artikel 10:3 Wvvggz, waardoor de klacht in behandeling kan worden genomen.

Artikel 8:14 Wvvggz bepaalt dat de zorgverantwoordelijke bij het gegronde vermoeden van aanwezigheid binnen de accommodatie van voorwerpen die betrokkene niet in zijn bezit mag hebben of die ernstig nadeel veroorzaken, ter voorkoming van een noodsituatie, een beslissing kan nemen tot onderzoek: a. aan kleding of lichaam van betrokkene, b. van de woonruimte binnen de accommodatie van betrokkene, dan wel c. van poststukken afkomstig van of bestemd voor betrokkene die in een accommodatie verblijft, maar alleen in aanwezigheid van betrokkene.

Lid 2 bepaalt dat de ontnomen voorwerpen voor betrokkene worden bewaard, voor zover dit niet in strijd is met enig wettelijk voorschrift.

De klachtencommissie stelt vast dat op 9 september 2024 verschillende pakketten waren binnengekomen. Uit navraag bij de bewindvoerder bleken deze niet met zijn toestemming te zijn besteld, terwijl ook duidelijk werd dat vier pakketten niet waren betaald. Er is toen een beslissing genomen op grond van artikel 8:14 Wvvggz om onderzoek te doen naar de pakketten en deze te retourneren om een noodsituatie te voorkomen, met uitzondering van één gratis pakket. Indien klager geen toestemming heeft van zijn bewindvoerder, pleegt hij diefstal/vermogensdelicten. Dit is een onwenselijke situatie waaraan de behandelingskliniek niet meewerkt. Daarnaast kunnen bestellingen als deze in strijd zijn met de huisregels waarin is bepaald dat kamers toegankelijk, controleerbaar, (brand)veilig en schoon moeten blijven. Om dit nadeel te voorkomen, worden de poststukken voortaan met klager bekeken. Er wordt bekeken of het betaald is en of er toestemming is van de bewindvoerder. Als dit niet het geval is, worden de pakketten teruggestuurd.

Klager stelt dat er geen sprake is van een noodsituatie of van ernstig nadeel. Ook wordt artikel 8:14 Wvvggz nu gebruikt voor iets waar het niet voor bedoeld is, namelijk ter controle of een pakket betaald is en ter handhaving van de huisregels in verband met de controleerbaarheid van de kamer. Bovendien moet het onderzoek in aanwezigheid van klager plaatsvinden.

De kliniek is van mening dat artikel 8:14 Wvvggz wel gebruikt kan worden voor dit onderzoek. Ernstig nadeel omvat ook financieel nadeel, zoals genoemd in artikel 1:1 lid 2 Wvvggz. Ter voorkoming van financieel nadeel, dan wel het plegen van een strafbaar feit (diefstal), wordt gecontroleerd of er betaald is en of er toestemming is van de bewindvoerder. Is dit niet het geval, dan worden de pakketten teruggestuurd.

De klachtencommissie overweegt als volgt.

Artikel 8:14 Wvvggz maakt het mogelijk om poststukken die bestemd zijn voor klager te onderzoeken wanneer er een gegronde vermoeden is van aanwezigheid van voorwerpen die ernstig nadeel veroorzaken, ter voorkoming van een noodsituatie. Dit ernstig nadeel omvat tevens financiële schade.

Op 9 september 2024 is voor klager een aantal pakketten ontvangen waarvan bleek dat deze niet betaald waren en zonder toestemming van de bewindvoerder waren besteld. Dit bleek uit navraag bij de bewindvoerder. Om financiële schade – en daarmee ernstig nadeel - te voorkomen is de beslissing op grond van artikel 8:14 Wvvgz genomen. Het ging om grote pakketten, waaronder 60 kg chocola en op 4 september 2024 voor € 300 een partij noten. De klachtencommissie is van oordeel dat artikel 8:14 Wvvgz wel degelijk als grondslag voor dit onderzoek kan dienen. Dit artikel betreft niet alleen onderzoek in het kader van veiligheid op verboden of gevaarlijke goederen, maar ook onderzoek naar voorwerpen die ernstig nadeel kunnen opleveren, in dit geval bestaande uit financiële schade.

Daarnaast is ook strijdigheid met de huisregels aan de orde, waarin staat dat een kamer toegankelijk, controleerbaar, (brand)veilig en schoon moet blijven. Ook om die reden wordt het klager niet toegestaan om 60 kg chocola en een grote hoeveelheid noten op zijn kamer te hebben.

De klachtencommissie acht de beslissing om de pakketten terug te sturen wanneer blijkt dat deze niet betaald zijn en niet met toestemming van de bewindvoerder zijn besteld ook juist. Daarnaast is de huisregel van toepassing dat zonder goedkeuring van het behandelteam geen goederen mogen worden ingevoerd. Wanneer de kliniek goederen slechts in bewaring houdt, wordt het ernstig nadeel – financiële schade – alsnog niet voorkomen. Er staat in artikel 8:14 Wvvgz dat de ontnomen voorwerpen voor betrokkene worden bewaard, voor zover dit niet in strijd is met enig wettelijk voorschrift. Dit betekent niet dat terugzending van de pakketten niet tot de mogelijkheden behoort, enkel omdat dit niet genoemd wordt in het artikel. Door terugzending van de artikelen kan juist worden voorkomen dat klager financiële schade oploopt, omdat hij alsnog zou moeten betalen of omdat hij een strafbaar feit pleegt, namelijk een vermogensdelict. In dit verband mag niet onvermeld blijven dat klager bij een eerdere bestelling onder misbruik van het KvK-inschrijvingsnummer van de kliniek zich reeds aan een vermogensdelict lijkt te hebben schuldig gemaakt.

In de toelichting bij de totstandkoming van artikel 1:1 lid 2 Wvvgz wordt opgemerkt dat het ernstig nadeel zich nog niet hoeft te hebben voorgedaan om verplichte zorg op te kunnen leggen, maar er moet wel een aanzienlijke kans zijn dat het zich voor zal doen. De kans moet aanzienlijk zijn, omdat het hier gaat om een inbreuk in grondrechten. Of die kans aanzienlijk is, zal aan de hand van de feiten en omstandigheden van de individuele zaak moeten worden beoordeeld. In casu overweegt de klachtencommissie dat de kliniek op goede gronden naast het actuele gedrag mede de voorgeschiedenis van klager in de besluitvorming betreft, zoals ook naar voren is gekomen bij voorgaande klachtzaken van betrokken klager bij deze klachtencommissie.

In de beslissing van 9 september 2024 is opgenomen dat de poststukken voortaan met klager zullen worden bekeken. Op grond van artikel 8:14 Wvvgz dient dit onderzoek van de poststukken in aanwezigheid van betrokkene te worden gedaan. Op 9 september 2024 is dit kennelijk niet in aanwezigheid van klager gebeurd en is de procedure dus niet juist gevolgd.

De klachtencommissie is van oordeel op grond van bovenstaande overwegingen dat de beslissing van 9 september 2024 terecht is genomen op grond van artikel 8:14 Wvvgz en zal de klacht inhoudelijk dan ook ongegrond verklaren. Het gedeelte van de klacht dat gericht is tegen het feit dat klager niet bij het onderzoek aanwezig is geweest, dient gegrond te worden verklaard.

Oordeel

De klachtencommissie verklaart de klacht deels gegrond, voor wat betreft de aanwezigheid van klager bij het onderzoek. Voor het overige verklaart de klachtencommissie de klacht ongegrond.

Aldus gedaan door de voorzitter en twee leden van de klachtencommissie, bijgestaan door de secretaris en ondertekend door de voorzitter en de secretaris, op 13 november 2024.

De secretaris

De voorzitter

Op grond van artikel 10:7 Wvvgz kan betrokkene, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift indienen bij de rechter ter verkrijging van een beslissing over de klacht. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de verzoeker is meegedeeld. De rechter kan de beslissing waartegen de klacht is gericht, schorsen op grond van artikel 10:9 Wvvgz.

Datum verzending afschrift: 13 november 2024